

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

**Eierskapsmelding
for
Frøya kommune
2022**

Vedtatt i KST-sak 82/22, 19.05.2022.

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	5
Hva er en eierskapsmelding?	5
Grunner for eierskap i selskaper/enheter/foretak utenfor kommunen	6
Bakgrunn og forutsetninger for god eierstyring.....	7
Frøya kommune som eier.....	7
Frøya kommunes prinsipper for eierstyring.....	7
Selskapsformer	8
Kommunalt foretak (FK)	8
Interkommunalt samarbeid – Særlig kommunalt oppgavefelleskap	9
Interkommunalt selskap (IKS)	10
Aksjeselskap (AS)	11
Stiftelser	12
Samvirkeforetak og andre enheter	13
Roller, krav og ansvar	14
Generelt om styring og kontroll	14
Støttende vs aktivt eierskap	14
Krav til kommunen som eier	14
Eierutvalg.....	14
Kommunestyrets rolle og ansvar (Eier).....	16
Formannskapetets rolle og ansvar	17
Eierrepresentantens rolle og ansvar	17
Valgkomiteens rolle og ansvar når kommunen etablere heleide aksjeselskaper	18
Kontrollutvalgets rolle og ansvar	18
Generalforsamlingens/representantskapets rolle og ansvar (Eierorganet i selskaper/enheter/foretak).....	19
Styrets rolle og ansvar (Øverste ledelse i selskapet/enheten).....	19
Årshjul (forventninger/leveranser fra de selskaper/enheter kommunen har eierinteresser i).....	21
Generelle forventninger og krav til selskapene/enhetene	22
Bakgrunn og hovedprinsipper	22
Avkastning	22
Utbytte	22
Effektivitet og kvalitet	22
Bærekraft og samfunnsansvar	23
Eierstrategi	23

Styret – sammensetning, honorar, forsikring, registrering mv.....	24
Styresammensetning.....	24
Kjønnsrepresentasjon i styrene.....	24
Styreperiode.....	25
Styrevervregistrering.....	25
Styreforsikring.....	25
Styrehonorar.....	25
Eiermøte.....	25
Eierskapsmeldingens forhold til medeierskap og datterselskaper.....	26
Avtaler og andre styringsdokumenter.....	26
Aksjonæravtale.....	26
Eieravtale.....	27
Tjenesteavtale.....	27
Eierskapsmeldingen omfatter ikke.....	27
Selskapsoversikt – i Frøya kommunes eierskapsandeler.....	28
Frøya kommunes eierskap per 31.12.21.....	30
DalPro Holding AS.....	30
TrønderEnergi AS.....	31
Blått Kompetansesenter AS.....	33
Midt-Norsk fergeallianse AS.....	34
Oi! Senter for Trøndersk Mat AS.....	34
Frøya Storhall AS.....	35
Abakus AS AS.....	36
ReMidt Næring AS.....	36
Midt-Norge 110-sentral IKS.....	37
KonSek Trøndelag IKS.....	38
ReMidt IKS.....	39
Trondheim Havn IKS.....	40
IKA Trøndelag IKS.....	40
Revisjon Midt-Norge SA.....	41
Stiftelsen Halten Nekolai Dahls Minne.....	42
Grønnskag borettslag.....	43
Storheia borettslag.....	43
Sistranda borettslag.....	43
Vedlegg.....	44

Innledning

Frøya kommune har eierandeler i flere selskap/enheter/foretak. I de deleide selskapene har Frøya kommune større eller mindre aksjeposter og andeler, og de eies sammen med andre bedrifter, organisasjoner eller nabokommuner. I stadig flere sammenhenger etterspørres oversikter over det samlede eierskapet, og kommunen som eier har også behov for å ta en gjennomgang av eierskap og se på formålet med å eie og hvordan dette eierskapet skal utøves i de ulike selskap/enheter/foretak.

Hva er en eierskapsmelding?

Kommunens formål med eierskap/eierandel er å sikre at enkelte kommunale tjenester, prioriterte oppgaver, eller prioriterte interesser/aktiviteter – som ikke er hensiktsmessig å utføre i kommunal drift – i stedet blir utført av selskaper/enheter/foretak utenfor kommunens egen administrasjon. Med eierstyring menes summen av de styringsmuligheter kommunen har til rådighet og benytter overfor sine selskaper/enheter/foretak som kommunen har eierskap/eierandel i.

Eierstrategi utgjør de målsetninger og veivalg som kommunen gjør gjeldende overfor det enkelte selskap/enhet for å sikre ønsket utvikling og oppnåelse av de mål kommunen har satt for den aktuelle tjenesten/aktiviteten. Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om det enkelte selskap/enhet som utfører noe for kommunen, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, enhetens formål, og kommunens vedtatte politikk.

I ny kommunelov gjeldende fra 1.1.2020 pålegges kommunene å utarbeide en eierskapsmelding minst én gang per kommunestyreperiode som skal vedtas av kommunestyret, jf. kommuneloven § 26-1.

I tillegg til å fylle lovens krav er hensikten med kommunens eierskapsmelding å informere om organisasjonsalternativer og konsekvenser av disse, presisere kommunens forventinger til selskapene/enhetene, og presisere rollene kommunen og selskap/enhet har overfor hverandre og rollene til deres interne organer/representanter.

For kommunestyret som eier, og formannskapet som eierutvalg, er eierskapsmeldingen et helt sentralt redskap for å sikre god og forutsigbar styring, utvikling og kontroll av selskapene/enhetene.

Nåværende Eierskapsmelding gjelder til ny revidering. Kommuneplanens samfunnsdel gir retning for samfunnsutviklingen og mål for kommunens tjenester fram mot 2027.

Grunner for eierskap i selskaper/enheter/foretak utenfor kommunen

Frøya kommune utfører som hovedregel sine kommunale tjenester, oppgaver, og interesser/aktiviteter i egen regi, underlagt kommunedirektørens ansvar og myndighet med direkte folkevalgt kontroll og styring.

Enkelte oppgaver kan av konkrete grunner være hensiktsmessig å utføre utenfor kommunens ordinære administrasjon og styringslinje.

Frøya kommune kan vurdere å organisere sin virksomhet på en annen måte:

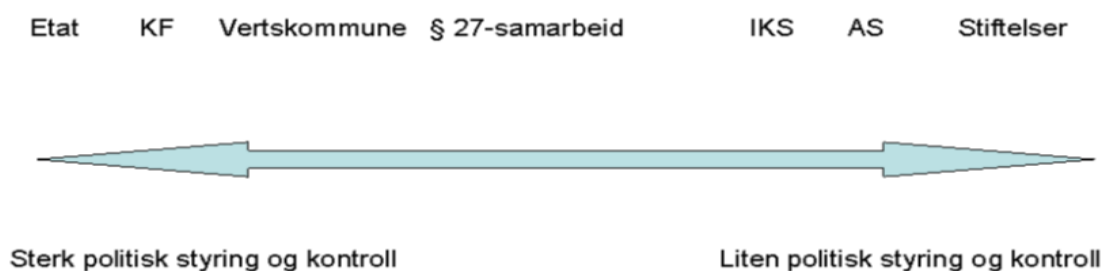
- krever investeringer i infrastruktur på tvers av kommunegrensene
- i betydelig grad kan driftes mer effektivt i samarbeid med andre (stordriftsfordeler), eller gjennom en bestemt organisering
- i betydelig grad kan driftes kvalitativt bedre eller faglig mer robust i samarbeid med andre, eller gjennom en bestemt organisering
- knytter seg til statlige tilskuddsordninger som krever organisering utenfor ordinær struktur
- kan trekke veksel på gunstige skatte- og avgiftsvilkår
- opererer i markedsmessige/kommersielle omgivelser, eller er knyttet til økonomisk risiko med behov for friere stilling i forhold til markedstilpasning, konkurranseforhold, innsyn ol.

Kommunen har flere organiseringsalternativer for slike tilfeller. Noen organisasjonsalternativer er såkalte selvstendige rettssubjekter, mens andre sorterer under kommunen som rettssubjekt. Hvilket alternativ som er mest fordelaktig og ikke, avhenger av hvilken tjeneste, oppgave, interesse/aktivitet det er snakk om.

Et dilemma knyttet til enhver enhets-/selskapsdannelse utenfor ordinær styringslinje er at det reduserer mulighetene for direkte politisk styring og kontroll. Enhets- /selskapsorganisering og fristilling innebærer at man gir slipp på den tradisjonelle formen for forvaltningsstyring og at styring må skje i henhold til de rammer som følger av blant annet den aktuelle enhets- eller selskapslovgivningen.

Der oppgaveløsningen er organisert i selskaper / selvstendige rettssubjekter, har de folkevalgte mindre direkte styringsmidler til rådighet. Disse varierer ut fra hvilken organisasjonsform som er valgt.

Figur 1: Mulighet for styring og kontroll ved ulike organisasjonsformer.

Bakgrunn og forutsetninger for god eierstyring

Frøya kommune arbeider for gode tjenester til befolkningen og størst mulig samlet verdiskaping innenfor økonomiske rammer. Med verdiskaping gjennom kommunalt eierskap menes her oppnåelse av kommunens mål som eier, enten høyest mulig avkastning over tid eller mest mulig effektiv oppnåelse av mål som knytter seg til å ivareta ulike samfunnsmessige hensyn.

Frøya kommune som eier

§ 26-1 Eierskapsmelding i Kommuneloven

Kommunen skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv. Eierskapsmeldingen skal inneholde:

1. Kommunens prinsipper for eierstyring
2. En oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
3. Kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i punkt 2.

Forslag til prinsipper for eierstyring i Frøya kommune fremgår nedenfor, og vil bli oppdatert i henhold til kommunestyrets vedtak. Oversikt over selskaper kommunen har eierinteresser i, med formål med mere, fremgår i dokumentet under kapitlet: **«Frøya kommunes eierskap per 31.12.2021»**

Kommunestyret behandler årlig (på høsten) årsrapporter/årsmeldinger av all virksomhet som er organisert som selvstendige rettssubjekter.

Frøya kommunes prinsipper for eierstyring

1. Frøya kommune er en ansvarlig eier.
2. Frøya kommune utøver myndigheten og fremmer interessene overfor selskapene gjennom selskapenes eierorganer.
3. Frøya kommune er pådriver for at kommunens eierandel og størrelse blir reflektert i selskapsavtaler og vedtekter.
4. Frøya kommunes eierrepresentanter skal ivareta kommunens interesser, men møter ikke med bundet mandat. Det forventes at kommunens eierrepresentant agerer i tråd med denne eiermeldingen. Kommunens standpunkt i større sentrale og prinsipielle saker søkes forankret gjennom en bredere dialogprosess.
5. Frøya kommune er pådriver for at styrerepresentantene har relevant kompetanse, kapasitet og faglig bredde ut fra selskapets egenart og formålet med eierskapet, og at alle styreverv blir registrert i KS sitt styrevervregister.
6. Frøya kommune praktiserer åpenhet rundt eierskapene. Kommunen er pådriver for at selskapene praktiserer prinsippet om meroffentlighet og transparent.
7. Frøya kommune skal være pådriver for at selskapene legger FNs bærekraftsmål til grunn for en bærekraftig utvikling.
8. Frøya kommune skal, så langt mulig, være pådriver for at lønns- og kostnadsnivået i selskapene er i samsvar med praksis og utvikling i egen kommune.
9. Frøya kommune skal være aktsom på at finansieringsbehovet (investeringer og fondsavsetninger) i selskapene er tilpasset formålet med eierskapet og selskapets kortsiktige og langsiktige behov.
10. Frøya kommune skal være pådriver for at selskapene har en god etisk standard, en god internkontroll og risikostyring i forhold til selskapets karakter.

I oversikten «**Frøya kommunes eierskap per 31.12.2021**» gis en beskrivelse av hvert enkelt selskaper/enheter/foretak som omhandler *Frøya kommunes forventninger til selskapet*. Forventningene til hvert enkelt selskap har bakgrunn i kommunens prinsipper for eierstyring.

Selskapsformer

Hvis bestemte tjenester/aktiviteter er mest hensiktsmessig å utføre utenfor kommunens ordinære administrasjon og styringslinje kan dette i prinsippet organiseres som:

- Kommunalt foretak (KF) etter kommuneloven
- Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven
 - Interkommunalt politisk råd
 - Kommunalt oppgavefelleskap
 - Vertskommunesamarbeid
- Interkommunalt selskap (IKS) etter IKS-loven
- Samvirkeforetak etter samvirke-lova
- Aksjeselskap (AS) etter aksjeloven
- Stiftelse, etter stiftelsesloven
- Forening eller andre måter det er rettslig adgang til.

Ved etablering av slike fristilte selskaper/enheter/foretak er det viktig at kommunen på forhånd har vurdert hvilken av disse organisasjonsformene som er mest hensiktsmessig, blant annet ut fra demokratisk styring og kontroll, økonomisk risiko, finansieringsbehov, konkurranseforhold, behov for selvstendighet og handlingsrom, samt behovet for og betydning av å dele eierskap med andre aktører.

Informasjon om og typiske trekk ved de forskjellige organisasjonsformene fremgår under.

Kommunalt foretak (FK)

Kommunale foretak reguleres av kommuneloven kapittel 9.

Foretaket har en noe mer selvstendig stilling enn det som gjelder kommunens ordinære administrasjon og styringslinje. Foretaket kan bare «eies» av kommunen alene. Foretaket er ikke et eget rettssubjekt, men del av kommunen selv. Dette innebærer blant annet at foretaket inngår avtaler på vegne av kommunen og at kommunen er den juridiske part som innebærer at kommunen er arbeidsgiver, overfor de ansatte.

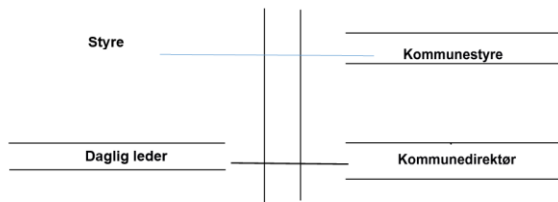
Foretaket er underlagt kommunestyret. Kommunestyret utpeker styret, som leder foretaket. Daglig leder står igjen i linje under styret. Foretaket er på denne måten direkte underlagt kommunestyrets budsjettmyndighet. Kommunedirektøren har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor foretakets daglige leder, men kan kreve at vedtak i foretaket ikke skal iverksettes før kommunestyret har behandlet saken.

Kommunedirektøren skal også gis anledning til å uttale seg før styret treffer vedtak i saker som skal behandles av kommunestyret. Uttalelsen skal legges fram når styret skal behandle saken. Styrets vedtak skal sendes til kommunestyret via Kommunedirektøren. Kommunen hefter for foretakets forpliktelser. Foretaket kan ikke gå konkurs. Eventuelt overskudd kan overføres kommunen.

Foretakene er også kjennetegnet ved at de i hovedsak er egenfinansierte gjennom brukerbetalinger og avgifter – men der eventuelle underskudd kan dekkes gjennom kommunale budsjetter.

Dette innebærer at slike foretak inngår i de kommunale budsjetter, noe som begrenser deres uavhengige status i forhold til kommunestyret.

Rollefordelingen mellom KF'et og kommunen

Frøya kommune har ingen kommunale foretak.

Interkommunalt samarbeid – Særlig kommunalt oppgavefelleskap

Interkommunale samarbeid reguleres av kommuneloven kapittel 17 – 21.

Reglene er ment å gi kommuner og fylkeskommuner muligheter til å utføre felles oppgaver. Lovens § 17-2, andre ledd lister opp hvilke organisasjonsformer man da kan bruke. Interkommunalt selskap, aksjeselskap eller samvirkeforetak, en forening eller på en annen måte som det er rettslig adgang til omtales for seg.

Interkommunalt politisk råd kan benyttes som hørings-/drøftingsinstans og kan forvalte enkelte aktiviteter, men kan ikke yte tjenester eller fatte enkeltvedtak, og anses derfor ikke tilstrekkelig aktuell knyttet til eierskapsbegrepet og eierskapsmeldingen.

Vertskommunesamarbeid anses heller ikke aktuell for eierskapsbegrepet og eierskapsmeldingen, ettersom modellen først og fremst omhandler delegering av myndighet/oppgaver til en annen kommune som står for utførelsen innenfor vertskommunens administrasjon og dermed følger styringslinjen til vertskommunens Kommunedirektør.

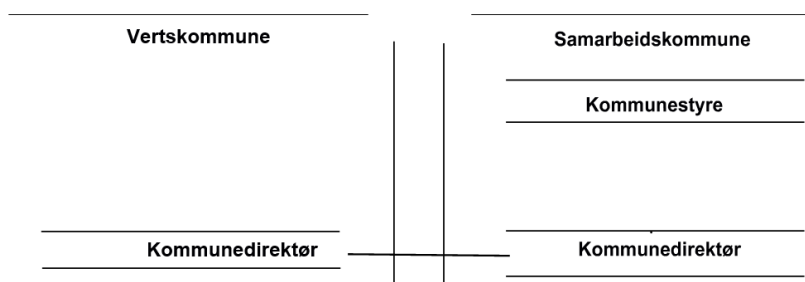
Det er da organisasjonsformen kommunalt oppgavefelleskap etter kommuneloven kap 19 som anses mest aktuell å omtale her. Oppgavefelleskap er et formalisert samarbeid med andre kommuner/fylkeskommuner (deltakere), som kan benyttes til både lovpålagte og ikke-lovpålagte oppgaver.

Samarbeidsavtale vedtas av kommunestyret. Det skal fremgå av selskapsavtalen om oppgavefelleskapet er et eget rettssubjekt eller ikke. Spørsmålet om det er deltakerne eller oppgavefelleskapet som er arbeidsgiver, avhenger av selskapsavtalen.

Oppgavefelleskapet kan ha en relativt selvstendig stilling. Deltakerne utøver eierstyring gjennom sine eierrepresentanter i representantskapet eller et samarbeidsråd der alle deltagerne er representert.

Kommunens styringsmuligheter avhenger ellers av hvor mange deltakere oppgavefelleskapet har og hva man har blitt enige om i selskapsavtalen.

Om deltakerne hefter for oppgavefelleskapets forpliktelser (fordeling og omfang) avhenger av hva man har blitt enige om i selskapsavtalen.

Frøya kommune har følgende vertskommunesamarbeid etter kommuneloven 2018, kapittel 20:

- PP- tjeneste Hitra og Frøya
- Sør Fosen feiervesen (Hitra og Frøya)
- Interkommunalt samarbeid sosialtjenesten i NAV (Hitra og Frøya)
- Interkommunalt samarbeid jordmortjenesten (Hitra og Frøya)
- Interkommunalt samarbeid legevakt (Hitra og Frøya)
- Interkommunalt samarbeid legevakt Orklandsregionen.

Interkommunalt selskap (IKS)

Interkommunale selskaper reguleres av lov om interkommunale selskaper.

Selskapet kan eies av kommunen alene, eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller andre interkommunale selskaper (deltakere). Selskapet er i likhet med et aksjeselskap et eget rettssubjekt. Selskapet er arbeidsgiver overfor de ansatte.

Kommunestyret velger representant til representantskapet slik det følger av selskapsavtale/vedtekter for det enkelte IKS. I følge delegeringsreglementet for Frøya kommune er det ordfører som møter i representantskap med mindre annet er særskilt bestemt av kommunestyret. Deltakerkommunen utøver sin myndighet gjennom sin representant i representantskapet, som blant annet skal vedta økonomiplan, budsjett og regnskap. Innkalling til representantskapet skal skje med minst fire ukers varsel og inneholde sakliste. Er det påtvingende nødvendig (lovens ordlyd) kan kortere frist brukes.

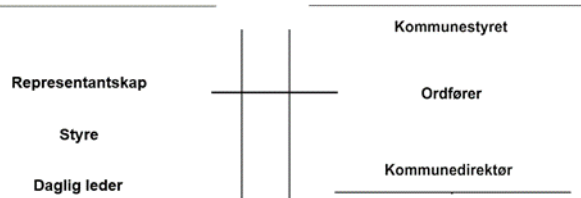
Den som representerer kommunen i eierorganene skal ivareta kommunens interesser best mulig. Kommunestyret kan gi føringer, men det er likevel viktig at de føringer som gis til eierrepresentanten ikke blir for absolutte. Årsaken er at om alle representantene møter med bundet mandat, vil eierorganet bli lite styrings- og beslutningsdyktig.

Representantskapet velger styre. Styremedlemmene representerer selskapet (ikke eierne) og er personlige ansvarlige for de vedtak som gjøres. Forvaltningen av selskapet hører under styret. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med aktuelt lovverk, selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og andre vedtak fra representantskapet, og skal sørge for at bokføringen og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. Styret representerer selskapet utad. Innkalling til styremøter skal skje med rimelig varsel og skal, så langt mulig, inneholde en sakliste (lovens ordlyd).

Den enkelte deltakerkommune hefter ubegrenset for en prosentandel av selskapets forpliktelser som tilsvarer deltakerkommunens eierandel.

En selskapskreditor må først gjøre sitt krav gjeldende mot selskapet. Dersom kreditor ikke oppnår dekning av selskapet innen 14 dager, kan kreditor kreve den enkelte deltakerkommunen direkte for deltakerkommunens andel av forpliktelsen.

Rollefordelingen mellom IKS-ene og kommunen.

Frøya kommune har følgende interkommunale samarbeid:

- KonSek Trøndelag IKS
- ReMidt IKS
- Trondheim Havn IKS
- IKA Trøndelag IKS
- Midt-Norge 110-sentral IKS.

Aksjeselskap (AS)

Aksjeselskaper reguleres av aksjeloven uavhengig om kommunen eier selskapet alene, sammen med andre kommuner, fylkeskommuner, offentlige enheter/selskaper, og/eller private selskaper/personer.

Selskapet er et eget rettssubjekt og er arbeidsgiver overfor de ansatte. Selskapet har en selvstendig stilling.

Verken aksjeloven eller kommuneloven angir hvem som kan gis fullmakt til å representere kommunen i generalforsamlingen.

Den eller de det gjelder må ha særskilt fullmakt til dette fra kommunestyret.

I kommunens delegeringsreglement – delegering til ordfører fra kommunestyret gjelder følgende:

Ordføreren representerer Frøya kommune ved generalforsamlinger, årsmøter o.l. der det ikke er oppnevnt spesielle representanter som har fått slik møte- og representasjonsrett. Ordføreren har rett til å bemyndige andre til å delta.

Aksjelovens utgangspunkt er at aksjeeier bare kan møte med en representant som representerer samtlige av aksjeeierens aksjer. Når en kommune eier aksjeselskapet kan det imidlertid være ønskelig at ulike grupper i kommunestyret er representert. Det bør derfor fremgå av vedtektene for selskapet hvem som er gitt fullmakt til å være generalforsamling.

I et AS har eierne begrenset økonomisk risiko for selskapets økonomiske forpliktelser. Selskapets øverste eierorgan er generalforsamlingen. Gjennom generalforsamlingen utøver eieren den øverste myndigheten i selskapet. Generalforsamlingen velger selv styret. Styremedlemmene representerer selskapet (ikke eierne) og er personlig ansvarlige for de vedtak som fattes. Selskapet ledes av styret og daglig leder. Styret har det overordnede ansvaret for at selskapet drives i samsvar med aktuelt lovverk og eiernes formål. Styret har det overordnede ansvaret for at selskapet drives i samsvar med eiernes formål, selskapsvedtektene og eventuelle instruksjoner fra eier, og innenfor rammen av lovverket. Styret har også en viktig funksjon for å sikre strategisk planlegging for selskapet. Daglig leder skal forholde seg til de pålegg og retningslinjer som styret har gitt.

Generalforsamlingen i et AS har færre oppgaver enn representantskapet i interkommunale selskaper (IKS), og har dermed mindre innflytelse over forvaltningen av selskapet.

Rollefordelingen mellom AS-ene og kommunen

Frøya kommune har eierskap (aksjeandeler) i følgende aksjeselskaper (AS)

- DalPro Holdning AS inkl datterselskaper
- TrønderEnergi AS
- Blått kompetansesenter AS
- Midt-Norsk Fergeallianse AS
- Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS
- Abakus AS
- ReMidt Næring AS

Frøya kommune har heleierskap i følgende aksjeselskaper (AS)

- Frøya Storhall AS

Stiftelser

Stiftelser reguleres av stiftelsesloven.

En stiftelse er et eget rettssubjekt og er arbeidsgiver overfor de ansatte.

Ingen «eier» en stiftelse, stiftelsen eier seg selv. Ved etablering av stiftelser oppgir stifter(ne) eiendomsretten over formuesgodene, og har liten eller ingen tilsvarende styring/kontroll som ved andre organisasjonsformer når det gjelder hvordan formuesverdiene forvaltes.

Stifter(ne) kan ikke tilgodeses med utdelinger fra stiftelsen. På grunn av manglende/svært begrensede muligheter for styring, kontroll og eventuell avvikling skal kommunen unngå etablering av nye stiftelser.

Frøya kommune har eierandel i følgende stiftelser:

- Stiftelsen Halten Nekolai Dahls Minne.

Samvirkeforetak og andre enheter

Samvirkeforetak reguleres av samvirkelova.

Samvirkeforetak har trekk både fra aksjeselskaps- og foreningsformen, men skiller seg likevel på flere områder. I motsetning til i aksjeselskapet, der eierinteressene primært er knyttet til kapitalavkastning, er eierinteressene i samvirkeselskapet knyttet til bruken av selskapets varer/ tjenester.

Årsmøtet er øverste organ i samvirkeforetaket. Alle medlemmene har møterett og hvert medlem har stemmerett som følger av selskapets vedtekter.

På det ordinære årsmøtet skal blant annet årsberetning, årsregnskap og budsjett behandles. Det forventes at det foreligger en virksomhetsplan som behandles av årsmøtet.

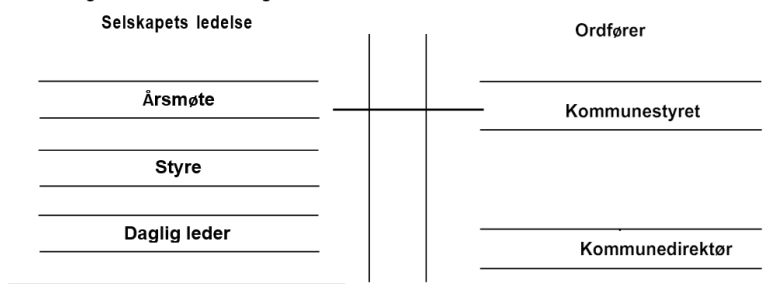
Årsmøtet velger styret.

Styret skal bestå av minst tre personer, og styret møtes ved behov. Styret er ansvarlig for driften og organiseringen av foretaket. Minimum halvparten av styrets medlemmer må være bosatt i Norge eller i et annet EØS- land. Det er styret som ansetter daglig leder.

Alle samvirkeforetak skal ha juridisk bindende vedtekter som regulerer virksomheten. Vedtektene skal være i samsvar med samvirkeloven. Vedtektene er det viktigste dokumentet for informasjon om foretakets formål, innhold og organisering.

Kommunestyret velger kommunestyrets representant til Årsmøtet. Kommunestyrets representant følger av delegeringsreglementet og lovverk.

Rollefordelingen mellom SA-ene og kommunen.

Frøya kommune har følgende samvirkeforetak etter Samvirkeloven:

- Revisjon Midt-Norge SA
- Frøya Flerbrukshall DA
- KLP – egenkapitalinnskudd.

Roller, krav og ansvar

Generelt om styring og kontroll

Frøya kommune skal ha en aktiv og profesjonell eierstyring i tråd med eierskapsmeldingen, fastsatte eierstrategier, gjeldende vedtekter og vedtatte føringer.

I likhet med kommunens øvrige virksomhet er kommunens eierstyring avhengig av tillit og skal kjennetegnes ved legalitet, forutsigbarhet, saklighet, forholdsmessighet og åpenhet.

Støttende vs aktivt eierskap

Kommunen har eierskap i mange ulike bedrifter. Eierskapet i noen bedrifter er imidlertid mer som **støttende** å regne, og kommunen driver ikke aktiv oppfølging. Dette er bedrifter som f.eks. borettslag, Oi Trøndersk mat og drikke AS og interkommunalt arkiv Trøndelag IKS. Kommunen kan være aktiv i disse bedriftenes virke, men ikke på eiersiden.

I andre selskaper er kommunen en **aktiv eier**, og stiller aktivt opp som eier. Dette er bedrifter som f.eks. Frøya Storhall AS, ReMidt IKS og TrønderEnergi AS.

Ref. tabell på side 27: Selskapsoversikt – Frøya kommunes eierskapsandeler, merkes selskapene ut ifra hvilken innsats kommunen skal ha i de forskjellige selskapene.

Krav til kommunen som eier

- **Det skal være åpenhet** rundt Frøya kommunes eierskap
 - Eierskapsmelding skal vedtas av kommunestyret og er kommunensstrategiske dokument
 - Folkevalgte og administrasjonen skal bruke www.styrevervregisteret.no for å synliggjøre sine verv og roller

Eierutvalg

- *Kommunen skal ha et eierutvalg, der ordfører og opposisjonsleder sammen med kommunedirektøren deltar*
 - *Utvalget skal behandle strategiske spørsmål omkring eiersiden for kommunen. Dette kan f.eks. være, om kommunen bør styrke seg i noenselskap, eller selge seg ut*
 - *Kommunedirektøren fremmer så disse sakene for de politiske utvalgene etter innspill fra eierutvalget*
 - *Eierutvalget kan også være en plass der kommunens representanter diskuterer strategi foran generalforsamlinger og eiermøter i selskapet som kommunen har interesser.*
- **Før en mulig selskapsdannelse** eller før kommunen går inn på eiersiden i et selskap, skal det i saksbehandlingen analyseres hva kommunen som eier ønsker å oppnå med eierskapet. Følgende forhold skal vurderes:
 - Rammer i lovverket (kommuneloven, særlovgivning mv)
 - Rammer i kommunens retningslinjer (vedtekter for næringsfond, økonomireglement osv.)
 - Tjenesten/oppgaveområdet sin egenhet – forpliktelser i forhold til et selskap kontra det å beholde egen beslutningsmyndighet om prioriteringen av ressursbruk

- Økonomisk risiko
 - Grad av politisk styring og kontroll
 - Kommunen som arbeidsgiver.
- **Ved selskapsdannelse eller når kommunen går inn på eiersiden** i et selskap gjelder:
 - Generalforsamlingen i heleide AS skal være Formannskapet
 - Det bør utarbeides en aksjonær-/eieravtale som beskriver forholdet mellom eierne, som regulerer informasjon til eierne utenom representantskap/generalforsamling, selskapets virksomhet og valg av styre
 - Ved kommunal deltagelse i selskapet skal kommunestyret vurdere om aksjonær-/eieravtalen skal ha med bestemmelser om at det kan foretas selskapskontroll i selskapet.
 - Selskapsavtaler og endringer av disse skal behandles i kommunestyret
 - Valgte eierrepresentanter med vara i IKS, benevnes med navn i vedtaksprotokollen.
 - **Kommunen skal være en forutsigbar, langsiktig og aktiv eier.** Dette innebærer:
 - Politiske diskusjoner skal tas i kommunestyret, der hele kommunestjenesteproduksjon settes i fokus
 - Eierinteresser skal fremmes gjennom generalforsamling og representantskap. Politisk vedtatt eierstrategi binder deltakerne i generalforsamling og representantskap
 - Eier formulerer overordnede strategier og mål for selskapet. Styret er ansvarlig for måloppnåelse. Eierne skal i samspill med styret og ledelsen sikre god ledelse av selskapet
 - Det bør være bevissthet på skillet mellom rollen som eier og rollen som kunde/bruker dersom kommunen har begge rollene overfor et selskap
 - Gjennom krav til resultat og rapportering skal kommunen som eier gi tydelige signaler om hva som forventes av virksomheten
 - Det bør utarbeides en klar og forutsigbar utbyttepolitikk.
 - **Kommunen som eier skal sørge for riktig kompetanse** til styrene i sin oppnevning av representanter.
 - Det nedsettes en valgkomite, bestående av ordfører, varaordfører og opposisjonsleder som skal håndtere valg og supplering i løpet av valgperioden, utover de valg som gjøres i forbindelse med konstitueringen.
 - Ved oppnevning skal bl.a. følgende punkter vurderes:
 - Behov for kompetanse
 - Tidligere erfaring
 - Kapasitet til å gjennomføre oppgavene
 - Nettverk
 - Kjønnssammensetning
 - Habilitet, jf. Pkt. 2.3.7

Ved oppnevning av vararepresentanter bør det velges numeriske vararepresentanter for å

sikre kompetanse og kontinuitet i den grad det er mulig.

Selskapets virksomhet skal tydelig fremgå av vedtektenes formålsparagraf for å begrense adgangen til endringer i selskapets faktiske virksomhet og risikoprofil.

Selskapet skal til enhver tid ha forsvarlig kapital.

Egenkapitalen bør være tilpasset selskapets mål, strategi og risikoprofil.

Om kapitalen ikke er forsvarlig skal styret redegjøre for eierorgan om problemstillinger og nødvendige tiltak.

Styresammensetningen skal være slik at den ivaretar kommunens interesser, og selskapets behov for kompetanse, kapasitet og mangfold.

I rene kommunale og interkommunale selskaper, og selskap der kommunen har vesentlige interesser, bør honorering til styret være på tilnærmet samme nivå som godtgjøring til politikere.

Selskapet skal praktisere meroffentlighet.

Selskapet skal være bevisst sitt samfunnsansvar og ha forsvarlig drift ut fra:

- Etiske retningslinjer
- Miljøkrav
- Innkjøpspolitikk
- Likestilling
- Kommunale selskaper skal knyttes til www.styrevervregistret.no
- Selskapet skal rapportere til eier i henhold til fastlagt årshjul.

Kommunestyrets rolle og ansvar (Eier)

Kommunestyret er ansvarlig for all kommunal virksomhet, også kommunalt eierskap.

Som eier har kommunestyret det overordnede ansvaret for tjenester/aktiviteter som er organisert utenfor kommunens ordinære organisasjon. Konsekvensen av at kommunen velger organisering av tjenester/aktiviteter ute i fristilte selskaper/enheter/foretak er at muligheten for direkte politisk styring reduseres. Myndighet og fullmakter delegeres fra kommunestyret/politiske organer og Kommunedirektøren til organene i selskapene/enhetene. Kommunestyrets overordnede ansvar og utøvelse av styring og kontroll skjer gjennom de formelle styringskanalene som selskapslovgivningen og eierskapsmeldingen gir.

Kommunestyret som eier:

- vedtar eierskapsmelding minst én gang pr kommunestyreperiode. I denne fasen fastsetter kommunestyret rammene og prinsippene for eierstyring for hele kommunestyreperioden. Eierskapsmeldingen er det viktigste styringsverktøyet for utøvelse av kommunens eierskap
- vedtar etablering av selskaper/enheter/foretak. I denne fasen har kommunestyret stor innflytelse på organisasjonsform, virksomhetens formål, og hvilke rammer og fullmakter virksomheten skal ha
- vedtar eierstrategi for aktuelle selskaper/enheter/foretak. Her avgjøres de prioriteringene, krav og tiltak som kommunen gjør gjeldende overfor det enkelte selskap/enhet for å sikre

ønsket utvikling og oppnåelse av de målene eieren(e) har for den aktuelle tjenesten/aktiviteten

- vedtar plan for selskapskontroll av kontrollutvalget minst én gang pr kommunestyreperiode
- kan utøve indirekte styring og kontroll over selskapene/enhetene i driftsfasen ved å bruke de lovgitte styringskanaler, vedtatte prinsipper for eierstyring og vedtekter for det enkelte selskap/enhet. Dette innebærer at kommunestyret som eier gir mandat til sin eierrepresentant som videre tar det til selskapets/enhetens generalforsamling eller representantskap
- behandler alle saker av større / prinsipiell betydning, eksempelvis eventuell omstrukturering, etablering, avvikling, oppløsning, kjøp, salg, overføringer av kommunens eierandeler til andre
- behandler øvrige eiersaker formannskapet som kommunens eierutvalg eller kommunedirektøren legger frem
- vedtar plan for kontrollutvalgets gjennomføring av selskapskontroll minst én gang i hver kommunestyreperiode.

Utøvelse av indirekte styring og kontroll kan og er delegert til kommunens eierutvalg, eierrepresentant og Kommunedirektøren som beskrevet under, og kun disse. Videre delegering er bare tillatt der eierskapsmeldingen gir hjemmel for det.

Formannskapets rolle og ansvar

Formannskapet som eierutvalg utøver kommunens indirekte styring og kontroll fortløpende, herunder:

- behandler alle saker – som ordfører legger frem for formannskapet som styret i de ulike selskapene fremlegger for generalforsamling/ representantskap – før generalforsamling/representantskapsmøte avholdes. Formannskapets medlemmer får med dette god innsikt i ulike sider ved selskapenes virksomhet, og mulighet til å gi gode og treffende mandater til sin eierrepresentant før endelige beslutning treffes av generalforsamlingen/representantskapet
- Formannskapet har ikke myndighet til å instruere styret eller daglig leder i selskapet/enheten direkte, men utøver styring og kontroll indirekte gjennom mandater til sin eierrepresentant
- behandler øvrige eiersaker Kommunedirektøren forbereder og legger frem.

Eierrepresentantens rolle og ansvar

Se vedlegg 1 (TO DO – liste for ordfører i selskaper med aktivt eierskap)

Ordfører er kommunens eierrepresentant i selskaper/enheter/foretak som er heleid av kommunen.

Ordfører er kommunens eierrepresentant i alle selskaper/enheter/foretak som eies sammen med andre, med mindre vedtektene fastsetter noe annet.

Ordfører er eierrepresentant i eiermøter. Kommunedirektøren er med for bistand.

Ordfører kan delegerer representasjonsretten til varaordfører, Kommunedirektør eller annen representant for kommunen.

Kommunedirektøren er kommunens eierrepresentant i selskaper/enheter/foretak som er heleid av kommunen og som driver særlige administrasjonsoppgaver eller tjenesteproduksjon, med mindre vedtektene fastsetter noe annet.

Eierrepresentanten:

- stiller i generalforsamlinger/representantskapsmøter
- sikrer kommunikasjon, utveksling av informasjon mellom eier/eierutvalg og selskapet,
- utøver styring og kontroll i tråd med eierskapsmelding, eierstrategi og mandat/føringer fra eier/eierutvalg.

Det er kun gjennom de fastsatte kanaler eierstyring kan utøves overfor selskapene/enhetene.

Valgkomiteens rolle og ansvar når kommunen etablere heleide aksjeselskaper

Valgkomiteen består av ordfører, varaordfører og opposisjonsleder. Valgkomiteen velges for inneværende kommunestyreperiode. Disse kan gjenvelges én gang, slik at samlet tid er inntil åtte år.

Valgkomiteen

- Har ansvar for å finne kandidater med de kvalifikasjoner det aktuelle selskap/enhet trenger, og skal overfor generalforsamling/representantskap innstille på en styresammensetning med god kompetanse og balanse.
- Før valgkomiteen innstiller skal det foreligge:
 - evaluering fra styret som blant annet beskriver styrets kompetansebehov.

Kontrollutvalgets rolle og ansvar

Selskapskontroll er en av kontrollutvalgets lovpålagte oppgaver, og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges folkevalgt styring og kontroll, jf. kommuneloven § 23-2 c). Selskapskontroll kan i prinsippet gjennomføres i alle typer selskaper/enheter/foretak, men omfanget av selskapskontrollen påvirkes av eierforholdene.

Innsyns- og undersøkelsesretten til kontrollutvalget, og/eller revisor, er forbeholdt følgende selskaper/enheter/foretak, jf. kommuneloven § 23-6:

- interkommunale selskap (IKS)
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgavefelleskap
- aksjeselskap der kommunen alene eller sammen med andre direkte eller indirekte eier alle aksjer.

I disse selskapene/enhetene har kommunens kontrollutvalg og revisor rett til å innhente de opplysninger de finner påkrevet, og kan gjennomføre nødvendige undersøkelser. Kontrollutvalget skal varsles om, og har rett til å være til stede, i representantskapsmøte / generalforsamling.

Kontrollutvalget skal initiere evaluering av eierstyringen i kommunen. Utvalget skal minst én gang i kommunestyreperioden utarbeide plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret. Selskapskontrollen er todelt. Den ene delen er obligatorisk og dreier seg om eierskapskontroll; kontroll av kommunens oppfølging av ansvaret sitt som eier. Den andre delen er frivillig og omfatter forvaltningsrevisjon av selskaper.

Generalforsamlingens/representantskapets rolle og ansvar (Eierorganet i selskaper/enheter/foretak)

Generalforsamlingen / representantskapet er eierorganet i selskapet. Det er gjennom sin eierrepresentant i eierorganet at eier/eierutvalg utøver styring og kontroll. Eierorganet er øverste organ i selskapet/enheten, men regnes – i selskapsrettslig forstand – likevel ikke med i selskapets ledelse.

Generalforsamlingen / representantskapet:

- består av kommunens eierrepresentant
- utøver styring og kontroll på vegne av eier/eierutvalg i henhold til eierstrategi
- velger styret etter innstilling fra valgkomite
- behandler alle saker som styret legger frem. Eier skal på forhånd ha behandlet sakene
- sikrer kommunikasjon og utveksling av informasjon mellom eier/eierutvalg og selskapet.

Styrets rolle og ansvar (Øverste ledelse i selskapet/enheten)

Styret er – i selskapsrettslig forstand – selskapets/enhetens øverste ledelse, og har ansvar for forvaltningen av selskapet. Med «forvaltningen av selskapet» menes at styret skal lede selskapets virksomhet i vid forstand.

Styret:

- har ansvar for verdiene som eier(ne) har lagt til selskapet/enheten anvendes i samsvar med formålet
- har ansvar for å drive i samsvar med eier(ne)s forventninger og krav som er satt, innenfor formålet og gjeldende lovverk
- har ansvar for strategisk planlegging for selskapet/enheten
- har ansvar for organiseringen av virksomheten
- fører kontroll og tilsyn med selskapets virksomhet. Styret skal påse at selskapet har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring i forhold til omfanget og arten av selskapets virksomhet. Internkontrollen og systemene bør også omfatte selskapets verdigrunnlag og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar. Styret foretar årlig en gjennomgang av selskapets viktigste risikoområder og den interne kontroll
- ansetter daglig leder. Styret har ansvar for rekruttering og eventuell utskifting av daglig leder, og å fastsette lønns- og arbeidsbetingelser for denne. Dersom ikke annet er bestemt, fungerer daglig leder som styrets sekretær og forbereder saker for styret. Daglig leder skal forholde seg til de pålegg og retningslinjer som styret har gitt. Styret skal være en viktig diskusjonspartner og støttespiller for daglig leder i større saker. Samtidig må styret kontrollere daglig leders arbeid ut fra gitte målsetninger. Styret må derfor ha en uavhengig rolle i forhold til daglig leder. Et kompetent styre må kunne utfordre daglig leder og bedriften, slik at det tas gode beslutninger
- behandler saker daglig leder eller styret selv legger frem
- fremlegger saker og beslutningsgrunnlag for generalforsamling/ representantskap
- sørger for at selskapets/enhetens budsjettforslag tilpasses kommunens årsbudsjett/handlingsprogram
- sørger for rapportering tilpasset kommunens økonomirapportering og årsmelding
- foretar årlig evaluering av styrets eget arbeid som også beskriver styrets kompetansebehov.

Kommunedirektørens rolle og ansvar

Kommunedirektøren har ansvar for kommunens egen driftsorganisasjon. Dette innebærer et totalansvar for kommunens tjenester og aktiviteter i egen regi, og ansvar for kommunens samlede økonomi. Virksomhet i selskaper/enheter/foretak utenfor kommunen er ikke underlagt Kommunedirektørens kontroll og styring. Det er kun hvor Kommunedirektøren unntaksvis er delegert eller velges inn i særlige roller/oppgaver i selskaper/enheter/foretak heleid av kommunen og som driver særlige administrasjonsoppgaver eller tjenesteproduksjon. Kommunedirektøren bistår ordfører og kommunens folkevalgte i saker og ved spørsmål forbundet med kommunalt eierskap.

Kommunedirektøren:

- har en rådgivende rolle overfor eierutvalg (formannskapet), formannskap, eier (kommunestyret), ordfører, og andre folkevalgte når det gjelder kommunens selskaper/enheter/foretak
- forbereder saker som skal behandles av kommunens eierutvalg (formannskapet) og eier (kommunestyret). Dette betyr at Kommunedirektøren utarbeider beslutningsgrunnlag i saker som gjelder eierskap, som eierstrategi, omstrukturering, etablering, avvikling, oppløsning, kjøp, salg, overføringer av kommunens eierandeler til andre, og andre saker som skal behandles av eierutvalg/eier før generalforsamling/representantskap, og andre saker om aktuelle grep overfor det enkelte selskap/enhet
- har observatørstatus i styrer kommunens selskaper/enheter/foretak
- bistår ordfører i eiermøter
- sørger for prosesser som sikrer at selskapenes budsjettforslag innlemmes i Kommunedirektørens forslag til kommunens årsbudsjett/handlingsprogram
- innhenter rapportering tilpasset kommunens økonomirapportering og årsmelding
- ansvaret for å ivareta kommunens løpende kontraktsoppfølging med selskaper/enheter/foretak som leverer tjenester til kommunen
- har særlige oppgaver når det gjelder selskaper/enheter/foretak som er heleid av kommunen og som driver administrasjonsoppgaver eller tjenesteproduksjon for kommunen. Disse selskapene/enhetene forutsettes styrt så nært kommunens ordinære administrasjon og styringslinje som mulig. Styring/involvering ut over eventuell eierstrategi, og løpende utveksling av informasjon og forventninger, skjer ved eller via Kommunedirektøren. Kommunedirektøren er derfor kommunens eierrepresentant i disse særskilte selskapene/enhetene, og kan ha styreverv i disse.

Årshjul (forventninger/leveranser fra de selskaper/enheter kommunen har eierinteresser i)

Tidsangivelsene er veiledende, og listen er grovt sortert og ikke uttømmende.

Januar/Februar:

- Selskapet/enheten rapporterer på forrige års tjenester/aktiviteter til bruk i kommunens årsrapport. Eiers mål og forventninger (eierstrategi), og løpende føringer er et sentralt referansepunkt
- Eiermøte med selskapet/enheten
- Selskapet/enheten innkaller og fastsetter saksliste for årlig generalforsamling eller representantskapsmøte og oversender saksgrunnlaget for innmeldte saker.

Mars:

- Kommunen behandler fast eierskaps sak for hvert selskap/enhet basert på innkalling, saksliste og saksgrunnlag til årlig generalforsamling eller representantskapsmøte.

Mai/juni:

- Eierskapsmelding behandles av kommunestyret minimum en gang hver kommunestyreperiode (hvert fjerde år)
- Eierstrategi for det enkelte selskap/enhet behandles av kommunestyret minimum en gang hver kommunestyreperiode (hvert fjerde år)
- Valgkomitéene innstiller kandidater til styrevalg
- Selskapene/enhetene avholder årlig generalforsamling eller representantskapsmøte
- Kommunestyret behandler årsrapport fra selskapet/enheten.

August:

- Selskapene/enhetene sender oppdatert selskapsinformasjon inkludert styremedlemmer, honorarer mv. som kommunen gjør tilgjengelig på kommunens nettsider om eierskap.

Oktober:

- Kommunen behandler eierskapsrapport / eierskapsaker etter behov
- Eiermøte med selskapet/enheten.

Desember:

- Selskapet/enheten sender styrets evaluering av eget arbeid som også beskriver styrets kompetansebehov.

NB! Aksjeselskaper kan ha avvikende årsregnskap – dvs at årsregnskapet slutter på annen dato enn 31.12.

Generelle forventninger og krav til selskapene/enhetene

Bakgrunn og hovedprinsipper

Et sentralt instrument for god eierstyring er å stille forventninger og krav til selskapenes/enhetenes innsats og resultater.

Kommunen har strategiske og langsiktige perspektiver for sine eierskap. For å lykkes må det stilles forventninger og krav som formidles i god tid og følges opp i etterkant.

Det er viktig at forventninger og krav er så tydelige som mulig, og tilpasses individuelt. Det skal som utgangspunkt utformes en unik eierstrategi for det enkelte selskap/enhet som ivaretar dette.

Kommunen har som hovedprinsipp at alle selskaper/enheter/foretak skal drive lønnsomt, effektivt, bærekraftig og samfunnsansvarlig.

I det følgende omtales generelle forventninger og krav som kommunen stiller overfor alle selskaper/enheter/foretak kommunen har eierskap i. Disse vil variere noe avhengig av hvilken selskapskategori det er snakk om.

Avkastning

Med forventet avkastning menes den lønnsomheten kommunen som eier kan forvente å få på sine investeringer over en gitt periode. Enten det er finanskapital, driftsmidler/eiendeler og/eller andre verdier som investeres, er kommunens forventning at verdiskapningen i det enkelte selskap/enhet skal være betydelig og i tråd med intensjonen.

Kommunen investerer i og overfører verdier, og forventer derfor at selskapet/enheten bidrar til finansiering av kommunens økonomi gjennom målsatt avkastning.

Utbytte

For selskaper som driver utpreget forretningsmessig fastsetter kommunen forventninger til årlig utbytte. Utbytteforventningene skal reflektere hva kommunen som eier mener er en riktig balanse mellom utbytte og tilbakeholdt kapital i selskapet.

Et sentralt hensyn ved fastsetting av utbytte er at selskapet bør ha en egenkapital som er tilpasset virksomhetens mål, strategi og risikoprofil.

Effektivitet og kvalitet

For alle kommunens selskaper/enheter/foretak gjelder et mål om høy grad av

1. Ressurseffektiv drift
2. Effektiv og kvalitativ innsats
3. Effektive og kvalitative resultater.

Ulike organiseringsformer velges for å realisere ulike typer formål. Der utbytteforventninger ikke er aktuelt, vil krav til effektivitet og kvalitet være desto viktigere. Selskaper/enheter/foretak organiseres utenfor kommunens administrasjon av en eller flere særlige grunner. Uavhengig av etableringsgrunn har kommunen likevel betydelige forventninger til gode resultater og/eller målrettet innsats for det enkelte selskap/enhet.

Bærekraft og samfunnsansvar

Frøya kommune forventer at det enkelte selskap/enhet har fokus på bærekraft og tar samfunnsansvar. Kommuneplanen, herunder FNs bærekraftsmål, skal være retningsgivende for selskapene/enhetene. Selskapets/enhetens samfunnsansvar bør omtales i årsrapporten. Med samfunnsansvar menes eksempelvis hensynet til lokalsamfunn, miljø, menneskerettigheter, likestilling, integrering, tilgjengelighet, etikk, arbeidsmiljø, lærlingeordninger, lønn, bonusordninger, honorarer mv, og kommunens arbeid med samfunnsutvikling.

Eierstrategi

En presis og individuelt tilpasset eierstrategi for det enkelte selskap/enhet er i mange tilfeller en grunnleggende forutsetning for en god og aktiv eierstyring.

Eierstrategien skal beskrive hva kommunen vil oppnå som eier, og hvordan. Eierstrategien utgjør de prioriteringene, krav og tiltak som kommunen gjør gjeldende overfor det enkelte selskap/enhet for å sikre ønsket utvikling og oppnåelse av de mål eieren har satt for den aktuelle tjenesten/aktiviteten.

Eierstyringen som utøves gjennom eierstrategien har direkte konsekvenser for selskapenes disponeringer og prestasjoner. Hvis kommunen som eier ikke stiller krav og ikke har definerte målsetninger for sitt eierskap, vil kommunen og selskapet/enheten i en del tilfeller heller ikke lykkes med å oppnå hensikten med etableringen i utgangspunktet. Selskapets/enhetens styre og administrasjon skal strategisk planlegge og gjennomføre forvaltning og drift innenfor rammen eier trekker opp i eierstrategien. Det forutsettes at innenfor denne skal selskapet/enheten ha betydelig grad av spillerom, avhengig av organisasjonsform og tjeneste-/aktivitetskategori.

En eierstrategi er en sentral politisk viljeserklæring, og må evalueres med jevne mellomrom.

Eierstrategi utformes for de selskaper/enheter/foretak hvor dette er nødvendig og/eller hensiktsmessig.

Styret – sammensetning, honorar, forsikring, registrering mv.

Styresammensetning

For at kommunen skal nå sine mål og forventninger om resultat/innsats, og for at selskapene skal kunne innfri dem, må det enkelte selskap/enhet ha den kompetansen i styret som selskapet/enheten konkret trenger. Behovene vil variere avhengig av hvilke tjeneste/aktivitet det er snakk om, og de konkrete eierføringer som gis. I tillegg stilles en rekke krav og føringer i lov, forskrift, vedtak, retningslinjer ol. som har betydning for rammebetingelsene.

Det er styrets oppgave å sørge for at selskapet/enheten utfører og innfrir i henhold til dette. Valg av styret er derfor en elementær del av eierstyringen til Frøya kommune. Riktig sammensetning er en sentral forutsetning for best mulig forvaltning av verdiene i selskapet/enheten.

Utvelgelse av kandidater til styret og sammensetning skal ta utgangspunkt i kompetanse, erfaring og kapasitet tilpasset selskapets/enhetens behov. Valgkomiteen har ansvar for å finne kandidater med de kvalifikasjoner det aktuelle selskap/enhet trenger, og skal overfor generalforsamling/representantskap innstille på en styresammensetning med god kompetanse og balanse.

Før valgkomiteen innstiller skal det foreligge:

- evaluering fra styret som blant annet beskriver styrets kompetansebehov
- kandidatliste fra eiersekretariatet (Kommunedirektøren) som gir alternativer for innstillingen.

Varamedlemmer til styret skal normalt velges numerisk av hensyn til kontinuitet og kompetanse. Styret som kollegium skal ha god kompetanse og erfaring innenfor:

1. Aktuelt virksomhetsområde (tjeneste-/aktivitetsområde)
2. Styrearbeid og ledelse, herunder organisering, organisasjonskultur og endringsprosesser
3. Økonomi
4. Jus.

Viktig kunnskap opparbeides også gjennom styrearbeid. Det skal legges opp til kontinuitet i velfungerende styrer som sikrer at opparbeidet kompetanse beholdes, og overføres ved utskifting. Det er naturlig med utskifting i styrer når styremedlemmer har deltatt i lang tid. Selskaper/enheter/foretak utvikler seg over tid og kompetansebehovet kan endre seg som følge av dette. Utskifting er med på å skape ny dynamikk i styrearbeidet. Utskifting i styrer skal normalt skje delvis for å sikre kontinuitet og kompetanseoverføring.

Kjønnsrepresentasjon i styrene

Det bør være balansert kjønnsrepresentasjon i styrene uavhengig av organisasjonsform. Det vil si minimum 40 % av hvert kjønn. Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende for aksjeselskap hvor kommuner til sammen eier minst to tredeler av aksjene i selskapet. For IKS selskaper er det krav om 40 % kjønnsrepresentasjon. Eierorganet bør uavhengig av lovkrav tilstrebe balansert kjønnsrepresentasjon i aksjeselskaper.

Styreperiode

Styremedlemmer og varamedlemmer velges for en periode på to år, med mindre vedtektene sier noe annet. Disse kan gjenvelges. Samlet tid er inntil åtte år.

Styrevervregistrering

Frøya kommune er som folkevalgt organ avhengig av allmennhetens tillit når det gjelder både forvaltning og styring. Innsyn og åpenhet rundt hvilke andre roller politikere og kommunalt ansatte har i samfunnslivet er viktig for å redusere fare for og mistanke om uforenlig rolleblanding.

Registrering i kommunesektorens eget styrevervregister vil i seg selv skape økt bevissthet om de ulike rollene kommunens politikere og ansatte har, og vil være til nytte ved vurdering den enkeltes habilitetssituasjon.

Alle som påtar seg verv i styrer i Frøya kommunes selskaper/enheter/foretak, samt daglig leder av slike, skal registrere vervene i KS Styrevervregister: www.styrevervregisteret.no

Styreleder og daglig leder er ansvarlige for at registrering i KS Styrevervregister finner sted og at registeret er oppdatert. Det samme gjelder alminnelig registrering i Enhetsregisteret.

Styreforsikring

Styreverv i selskaper er personlig, med det juridiske ansvaret som følger styrevervet. Det enkelte styremedlem skal ivareta selskapets interesser, og representerer ikke politiske partier, kommunen eller andre interesser i denne rollen.

Styremedlemmer i Frøya kommunes selskaper/enheter/foretak skal ha egen styreforsikring. Dette gjelder også varamedlemmer. Kostnader til styrevervforsikring skal dekkes av det enkelte selskap/enhet.

Forsikringen gjelder det økonomiske ansvaret, ikke det strafferettslige.

Styrehonorar

Godtgjørelse til styremedlemmer i kommunale aksjeselskaper, foretak, IKS og stiftelser fastsettes av generalforsamlingen/representantskapet.

Styregodtgjørelse kostnadsføres hos og utbetales fra selskapet/enheten/foretaket/stiftelsen.

Eiermøte

Et eiermøte er et dialogmøte mellom kommunen ved ordfører som eierrepresentant, og selskapet ved styret og daglig leder. Eiermøter kommer i tillegg til møter i generalforsamling og representantskap.

Kommunedirektøren er med for å bistå ordfører. Frøya kommune ønsker at det jevnlig gjennomføres for å bidra til god eierstyring og kommunikasjon med det enkelte selskap. Noen ganger er det behov for å diskutere bestemte strategier og særlige saker/temaer uten at det treffes beslutninger.

Av tidsmessige og praktiske hensyn er det viktig med muligheter både for kommunen og selskap/enhet å kunne avholde møter uten å måtte innkalle til generalforsamling/representantskap etter formkravene i loven og vedtektene.

Eiermøter er ikke lovregulert, men er en tillatt og praktisk viktig kontaktflate. Eiermøter er ment for å sikre god kommunikasjon og informasjonsutveksling mellom selskapet/enheten og kommunen som eier.

Det skal ikke treffes vedtak og det bør ikke legges føringer eller «gis signaler» i eiermøter som kan anses å gripe inn i styrets myndighetsområde.

Eiermøter skal ikke frata eiers (kommunestyrets) eller eierutvalgets funksjon eller styringsmulighet.

Eiermøter er uforpliktende for eier og for selskapet/enheten, men det skal føres referat. Både kommunen som eier og selskapets ledelse kan ta initiativ til å kalle inn til eiermøter.

Eierskapsmeldingens forhold til medeierskap og datterselskaper

Eierskapsmeldingen gjelder for selskaper/enheter/foretak hvor kommunen har medeierskap så langt det er mulig og så langt den passer.

Eierskapsmeldingen gjelder for datterselskaper til de selskaper/enheter/foretak kommunen har eierskap i så langt den passer. Morselskapets styresammensetning forventes gjennomgående i datterselskapene.

Saker av stor / prinsipiell betydning, herunder omstrukturering, etablering, avvikling, oppløsning, kjøp, salg, eller overføringer av eierandeler til andre, skal forelegges og behandles av morselskapets generalforsamling/representantskap og følgelig av kommunen som eier i forkant.

Eventuelle nærmere føringer for datterselskaper vil være aktuelt å regulere i eierstrategien for morselskapet.

Avtaler og andre styringsdokumenter

Det er selskapslovgivningen som fastsetter de juridiske rammene for eierstyring og selskapsledelse.

Vedtektene eller selskapsavtalen er lovfestede styringsdokumenter som regulerer de viktigste forholdene mellom eierne og mellom eierne og selskapet. Det kan imidlertid ofte være hensiktsmessig å utarbeide andre dokumenter eller avtaler som underbygger eller utpensler vedtektene/selskapsavtalen og som regulerer styringen av selskapet på ulike nivåer.

Eksempler på dette er aksjonæravtaler, eieravtaler og tjenesteavtaler. Disse styringsdokumentene vedtas delvis av eierne og delvis av selskapets organer.

Aksjonæravtale

Aksjonæravtale er en avtale mellom eierne i et aksjeselskap. Aksjonæravtaler kan inngås mellom noen eller flere aksjonærer.

Mens vedtektene regulerer selskapets rettsforhold, regulerer aksjonæravtalen bare forholdet mellom aksjonærene.

Aksjonæravtaler regulerer ofte forhold som styrevalg, stemmerett, andre styringsmekanismer, utbytte, omsetning av aksjer, innløsning/forkjøpsrett, finansiering, karantene, taushetsplikt osv.

Eieravtale

Eieravtale tilsvare i realiteten en aksjonæravtale, men er formelt en avtale mellom deltakerne i et interkommunalt selskap.

Tjenesteavtale

Kommunalt eide selskaper er ofte opprettet for å utføre tjenesteproduksjon på vegne av deltakerkommunene. I disse tilfellene er det hensiktsmessig å utarbeide avtaler mellom selskapet som definerer tjenesteleveransen og betingelsene for vederlaget som ytes til selskapet som leverandør.

Slike tjenesteavtaler kan være nyttige og aktuelle ved konkretisering/formalisering av såkalt «utvidet egenregi» som er et hyppig anvendt unntak fra hovedregelen om konkurranseutsetting, etter anskaffelsesreglene.

Eierskapsmeldingen omfatter ikke

Eierskapsmeldingen er ikke ment å omfatte vertskommunesamarbeid, interkommunale politiske råd, tradisjonelle avtalesamarbeid, eller samarbeidsenheter som ikke er selvstendige rettssubjekter.

Selskapsoversikt – i Frøya kommunes eierskapsandeler

Oversikt over Frøya kommunes eierskap 31.12.2021			
1. Aksjeselskap	Eierandel	Balanseført verdi (kr)per 31.12.2021	Eierskap
DalPro Holding AS inkl datterselskaper	49,00 %	4 457 001	aktivt
TrønderEnergi AS	2,49 %	24 928 000	aktivt
Blått kompetansesenter AS	4,66 %	310 640	aktivt
Midt-Norsk Fergeallianse AS	14,28 %	140 000	støttende
Oi! Trøndersk Mat og Drikk AS	0,43 %	10 000	støttende
Frøya Storhall AS	100,00 %	4 000 000	aktivt
Abakus AS	0,10 %	2 500	støttende
ReMidt Næring AS	7,31 %	7 310	aktiv
Sum innskutt kapital		33 855 451	
2. Interkommunale selskaper (IKS)	Eierandel	Balanseført verdi (kr)per 31.12.2021	Eierskap
Midt-Norge 110-sentral IKS	1,53 %	1	
Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS	1,00 %	19 000	støttende
ReMidt IKS	3,90 %	950 000	aktivt
Trondheim Havn IKS	0,09 %	1	aktivt
Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS	2,19 %	1	støttende
Sum innskutt kapital		969 003	
3. Andelslag/Samvirkeselskap/Sameie	Eierandel	Balanseført vedri per 31.12.2021	Eierskap
Revisjon Midt-Norge SA	1,07 %	60 000	aktiv
Frøya Flerbrukshall DA		1	støttende
KLP - egenkapitalinnskudd		15 939 711	støttende
Sum innskutt kapital		15 999 712	
4. Stiftelser	Eierandel	Balanseført vedri per 31.12.2021	
Stiftelsen Halten Nikolai Dahls Minne		300 000	aktivt
Sum innskutt kapital		300 000	
5. Borettslag	Leiligheter	Balanseført vedri (Kr)per 31.12.2021	
Grønnskag Borettslag	2	265 000	støttende
Storheia Borettslag - leilighet 3	1	447 500	støttende
Storheia Borettslag - leilighet 7	1	297 500	støttende
Sistranda Borettslag - leilighet 097 001 3	1	50 100	støttende
Sistranda Borettslag - leilighet 097 001 2	1	50 100	støttende
Sistranda Borettslag - leilighet 097 003 1	1	50 100	støttende
Sum innskutt kapital		1 160 300	
SUM totalt kr		52 284 466	

Frøya Kommune har i tillegg til dette andeler i Frøya Kystlag. Frøya Kystkultursenter og Stiftelsen Nord-Dyrøy Slipp er avviklet, men deler av disse organisasjonene har etter avviklingen gått sammen med Frøya Kystlag, og har overdratt andelene som Frøya Kommune eier over til Frøya Kystlag.

Frøya Kystlag er en interesseorganisasjon og har ikke levert regnskap og er derfor ikke med i oppsettet.

Frøya kommunes eierskap per 31.12.21

Informasjonen er hentet fra offisielle kilder: selskapenes hjemmesider, fra selskapsavtalene, tidligere eierskapsmeldinger, fra Brønnøysundregisteret og lignende.

DalPro Holding AS

Hjemmeside: www.dalpro.no

Nøkkelinformasjon

Selskapet eies av Hitra (51 %) og Frøya kommuner (49 %). Frøya kommunes balanserførte verdi per 31.12.21 er på 4 457 001 NOK.

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL						
Regnskap (i hele 1 000,-)		2018		2019		2020
Driftsinntekter		21 741		25 734		27 877
Driftsresultat		-1 728		-461		2 481
Resultat før skatt		-1 878		-686		2 322
Sum egenkapital		10 086		9 399		11 722
Egenkapital (%)		4,20 %		37,20 %		45,60 %

Formål

Dalpro AS sin hovedvirksomhet er attføring. Bedriften skal drive kvalifisering gjennom fremstilling av produkter av høy kvalitet og handel for å kunne tilby realistisk og utviklende arbeidstrening til mennesker som har uavklart arbeidstilknytning. Samtidig skal DalPro tilby arbeidsutprøving i eksterne bedrifter.

Hensikten er å bidra til at deltakerne kan bli i stand til å forsørge seg selv ved eget arbeid. For personer som har varig uføretrygd kan bedriften tilby opplæring og tilsetning i varig til rettelagt arbeid i DalPro s produksjonsavdelinger eller bistand til tilrettelagt arbeid i ordinært arbeidsliv.

DalPro skal både drive opplæring og også gi tilbud til flyktninger, innvandrere, elever, arbeidsledige og sosialhjelpsmottakere. Selskapet skal i samarbeid med eierkommunene, næringslivet, Staten, NAV, helse- og sosialtjeneste og skole bidra til at den enkelte deltaker når sine mål om god livskvalitet, kunnskap og arbeidstilknytning ut i fra den enkeltes forutsetninger.

Selskapets samfunnsansvar

Noen i Norge faller utenfor det alminnelige velferdsbildet for kortere eller lengre tid. Dette er mennesker som fellesskapet har ansvar for å hjelpe til en meningsfylt tilværelse.

DalPro tilbyr en rekke tiltak for mennesker som har behov for støtte for å komme ut i arbeidslivet.

I sitt konsept overfor våre deltakere legges det vekt på fysisk trening og riktig kosthold. De har eget trimrom og fantastiske turområder. De har også ulike programmer som kjøres for å hjelpe deltakere til vekst og til økt livskvalitet.

Bakgrunn for eierskapet

Styrking av arbeidet med yrkesmessig rehabilitering var grunnlaget for etableringen av DalPro.

Vinklingen mot yrkesmessig attføring var utslagsgivende for statens støtte til prosjektet. DalPro har

utviklet sitt driftskonsept mange ganger siden starten for å styrke arbeidet med yrkesmessig rehabilitering, så som bygging av slakteri, videreforedling av hjort og villsau.

Videre utvikling av Hammerstaddalen til en inspirasjon-, motivasjons- og opplevelsesarena var grunnlag for aksjekapitalutvidelsen i 2006.

I 2017 ble aksjekapitalen igjen utvidet, og årsaken var utvidelse av virksomheten på Frøya med modernisering av vaskeriet og bygging av et flerbrukshus. Frøya kommune betalte inn aksjeutvidelsen på kr 1.492.000. Dette medførte høyere eierandel for Frøya og lavere eierandel for Hitra (fra 60 % til 51%).

Restrukturering av selskapsstrukturen

Selskapet har i 2021 foretatt en større restrukturering av selskapsstrukturen – med DalPro Holdning AS,

DalPro AS, DalPro Utvikling AS, DalPro Eiendom AS og Smak fra Øyrike AS. Alle datterselskapene er 100 % eid av DalPro Holdning AS. Selskapene har samme styresammensetning og daglig leder med unntak av Smak fra Øyrike AS der Sandra Bergsnev er dagelig leder og Ole-Morten Sørvig er styreleder.

En av årsakene til denne restruktureringen skyldes at NAV har satt krav om at forhåndsgodkjent attføringsbedrift ikke har lov til å leie ut eiendom eller lokaler, selv ikke til et søsterselskap i samme konsern.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

DalPro er et arbeidstilbud som favner bredere enn noen andre bedrifter i øyregionen. Det skal dekke tilbud for de som faller utenfor det ordinære arbeidslivet. Bedriften er svært viktig, både for kommunen som eier og som tjenesteutøver og forvalter.

Selskapets ansvar i denne sammenhengen må forventes ivaretatt og utviklet i samsvar med etterspørsel og behov. I tillegg har bedriften en viktig rolle i produksjonen av lokal mat og derigjennom som avtaker og kjøper av både vilt og husdyr.

Lokal grønn produksjon og opplevelsestilbud for barn og unge, lokalbefolkning og tilreisende er ellers muligheter som det forventes blir videreutviklet.

Etablere nytt vaskeri og flerbrukshus ved Frøya helsetun.

TrønderEnergi AS

Hjemmeside: www.tronderenergi.no

Nøkkelinformasjon

Selskapet eies av kommuner i Trøndelag, Normøre Energiverk og KLP. Frøya kommune har en eierandel på 2,49 %. Frøya kommunes balanserførte verdi per 31.12.21 er 24 928 000 NOK.

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1 000,-)	2018	2019	2020
Driftsinntekter	80 533	59 605	22 591
Driftsresultat	-27 752	-43 985	-30 846
Resultat før skatt	375 732	862 456	396 078
Sum eiendeler	7 815 800	7 223 311	7 265 825
Egenkapital (%)	29,20 %	33,30 %	35,30 %

Formål

TrønderEnergi arbeider for å skape verdier gjennom miljøvennlig produksjon og energirelaterte tjenester til det beste for regionen. Konsernet har tre hovedområder:

- produsere strøm fra vann- og vindkraft
- utvikling av framtidsrettede energirelaterte tjenester.

Selskapets samfunnsansvar

TrønderEnergi skal ta ansvar for å sikre bærekraftig verdiskapning for sine eiere, lokalsamfunnene der de driver virksomhet, de ansatte og storsamfunnet rundt.

TrønderEnergi skal opptre redelig, forretningsmessig og med tilbørlig hensyn til samarbeidspartnere, leverandører, kunder, og omverdenen for øvrig.

De skal ta ansvar for de samfunnsmessige konsekvensene av virksomheten, både med hensyn til miljøpåvirkning, arbeidsforhold og sosiale forhold. Ansvarer går gjennom hele verdikjeden fra innkjøp og investeringer til salgsvirksomhet mot forbrukere og bedrifter.

TrønderEnergi skal alltid søke å sikre at eventuelle negative konsekvenser av virksomheten begrenses til et forsvarlig minimum, og at det iverksettes avhjelpende tiltak der det er påkrevet. Selskapet skal alltid respektere FNs menneskerettigheter og de ansattes grunnleggende rettigheter slik de kommer til uttrykk gjennom ILOs konvensjoner, arbeidsmiljøloven og kollektive avtaler. Selskapet skal ta avstand fra sosial dumping og skal sikre at ansatte og leverandørers ansatte har forsvarlige arbeidsvilkår. De skal proaktivt arbeide for å sikre mangfold i virksomheten og aldri diskriminere noen på grunnlag av kjønn, seksuell orientering, etnisk eller kulturell bakgrunn, politisk ståsted, funksjonshemming eller alder.

Bakgrunn for eierskapet

Frøya kommune har hatt eierskap i TrønderEnergi As siden starten i 1998. Fra 1970 het selskapet Sør-Trøndelag kraftselskap, men skiftet navn til TrønderEnergi i 1997. Hitra og Frøya kraftlag gikk inn i Sør-Trøndelag kraftselskap i 1987. Etableringen av Hitra og Frøya kraftlag skjedde som en følge av strømforsyningen til øyregionen i starten av 1950-tallet, og Hitra og Frøya kraftlag ble etablert i 1949.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

Frøya kommunes forventninger til selskapet er at konsernet drives til beste for både eiere og kunder. Som kunde og eier ønsker vi stabile leveranser av fornybar og miljøvennlig energi til så lave priser som mulig, som både kommer Frøya kommune og Frøyas befolkning og næringsliv til gode. I tillegg vil vi som eier oppnå god avkastning av vår kapitalinvestering i selskapet.

TrønderEnergi er det selskapet hvor Frøya kommune har eierinteresser med størst kommersiell verdi for kommunen. Det er derfor viktig å ha bevissthet og oppmerksomhet rundt de disposisjoner/endringer som selskapet foretar. Både fordi fornybar energiforsyning har så stor betydning for både Frøyasamfunnet og verden for øvrig, men også fordi selskapet representerer store økonomiske verdier for kommunen.

Blått Kompetansesenter AS

Hjemmeside: www.bknorge.no

Nøkkelinformasjon

Frøya kommunes eierandel i selskapet er på 4,66 % og balanserført verdi per 31.12.21 er 4 457 001 NOK.

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL				
Regnskap (i hele 1000,-)		2018	2019	2020
Driftsinntekter		5947	5211	4130
Driftsresultat		253	348	-659
Resultat før skatt		269	354	-635
Sum Eierdeler		6838	6923	5909
Egenkapital i %		79,40 %	83,50 %	87,10 %

Formål

Blått Kompetansesenter AS er et innovasjonsselskap i vekst som skaper resultater gjennom samarbeid. Det handler om hav, mennesker, muligheter, kunnskapsmiljø og drømmer. Det handler også om å gi næring til nye ideer, satse på ny teknologi og å finne bærekraftige løsninger.

De skriver på sin hjemmeside «Vi hjelper deg med å finne folk, utvikle nye løsninger og skaffe finansiering».

Bakgrunn for eierskapet

I forbindelse med fusjon av Trøndersk Kystkompetanse ble eierandelene i selskapet styrket. Kommunen sluttet seg til denne fusjon og selskapets målsetning.

Selskapets samfunnsansvar

Selskapets virksomhet er å legge til rette for koblingsaktivitet i Blått kompetansesenter, herunder aktiviteter som inkluderer leietakerne i bygget, men ikke minst også hele det regionale næringslivet i marin sektor, de videregående skolene i øyregionen og relevante forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

Frøya kommune er godt fornøyd med samarbeidet og håper selskapet ytterligere befester sin rolle som innovasjonsselskap.

Midt-Norsk fergeallianse AS

Hjemmeside: Ingen

Nøkkelinformasjon

Eies av kommunene Hitra, Aure, Heim, Smøla, Kristiansund og Frøya, samt Kristiansund og Nordmøre Havn IKS. Frøya kommune har en eierandel på 14,28% og balanserført verdi per 31.12.21 er på 140 000 NOK.

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1 000,-)	2018	2019	2020
Driftsinntekter	140	43	17
Driftsresultat	0	-80	0
Resultat før skatt	0	-80	0
Sum eiendeler	198	64	197
Egenkapital (%)	72,20 %	100,00 %	32,50 %

Formål

Arbeide for realisering av fergeforbindelse mellom Kjørsvikbugen i Aure kommune og Laksåvika i Hitra kommune, samt delfinansiere investeringer og drift knyttet til denne forbindelsen. Selskapet har ikke som formål å generere overskudd, og det skal ikke deles ut utbytte fra selskapet.

Selskapets samfunnsansvar

Etablering av fergeforbindelse utgjør en vesentlighet både i forhold til næringsutvikling og i forhold til øvrig aktivitet i regionen.

Bakgrunn for eierskapet

Ønske om å få en fergeforbindelse mellom Nordmøre og Hitra, som er meget viktig for alle kommunene og regionen, og ikke minst gi ringvirkninger for næringsliv og reiseliv.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

Frøya kommunes forventninger til selskapet er at en fergeforbindelse mellom Laksåvika og Tjeldbergodden kan realiseres i løpet av den transportplanperioden som startet i 2014, dvs. innen 2023. Denne forbindelsen er avgjørende for Kystriksveien i Trøndelag, som må ses i sammenheng med etablering av forbindelse med Ørlandet og Fosen.

Oi! Senter for Trøndersk Mat AS

Hjemmeside: www.matriketmidt.no/oi/

Nøkkelinformasjon

Over 100 eiere, Frøya kommunes eierandel er på 0,43 % og balanserført verdi per 31.12.21 er på 10 000 NOK.

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1 000,-)	2018	2019	2020
Driftsinntekter	13 772	17 430	11 095
Driftsresultat	-728	858	-714
Resultat før skatt	-733	846	-733
Sum eiendeler	6 334	10 904	9 312
Egenkapital (%)	57,90 %	39,50 %	40,10 %

Formål

Gjennom målrettet arbeid videreutvikle Trøndelag som landets mest spennende matregion slik at det gir mersmak og merverdi lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Skal bidra til økt verdiskaping innenfor matsektoren med utgangspunkt i råvarer og kultur fra den trønderske regionen. Utvikling, nettverksbygging og profilering er sentrale stikkord som beskriver hverdagen.

Selskapets samfunnsansvar

Ønsker å videreføre interessen for trøndersk mat gjennom hele året.

Bakgrunn for eierskapet

Ønske om å være med i et selskap som gjennom lønnsom drift skal være et skapende samlingspunkt for utvikling av mat og drikke i Trøndelag.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

Nytteverdien av Oi! sine aktiviteter er stor for lokale matprodusenter, og for Frøya kommunes omdømmebygging. Selskapet må identifisere en kjerneaktivitet av fellestjenester/ felleksaktiviteter for at det offentlige kan bidra med tilskudd eller lignende.

Frøya Storhall AS

Hjemmeside: www.froyaarena.no og www.froyastorhall.no

Nøkkelinformasjon

Frøya kommunes eierandel er på 100 % og balanserført verdi per 31.12.21 er på 4 000 000 NOK.

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL						
Regnskap (i hele 1 000,-)		2018		2019		2020
Driftsinntekter		1 947		2 802		3 346
Driftsresultat		-1 938		-1 033		-559
Resultat før skatt		-2 393		-1 564		-935
Sum eiendeler		37 189		34 576		28 580
Egenkapital (%)		-2,60 %		-7,30 %		-12,10 %

Formål/bakgrunn

For å realisere en Storhall for Frøya kommune, ble det etablert et selskap som skal bygge og drive Frøya Stohall AS. Frøya Kommune skal være eier.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

Frøya Storhall er etablert og bygd i 2016. Storhallen vil inngå i kommunens tilbud til inbyggerne for å fremme folkehelse og idrett.

Abakus AS AS

Hjemmeside: www.abakus.no

Nøkkelinformasjon

Frøya kommune har en eierandel på 0,10 % og balanserført verdi per 31.12.21 er på 2 500 NOK

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1 000,-)	2018	2019	2020
Driftsinntekter	5 552	6 526	6 654
Driftsresultat	1 198	771	1 568
Resultat før skatt	1 193	770	1 568
Sum Eiendeler	5 235	5 141	6 786
Egenkapital (%)	64,20 %	77,00 %	76,40 %

Formål

Abakus AS startet med 2 ansatte 1. juli 2001. Fra 1. april 2015 var Abakus 100 % eid av 11 kommuner i Sør-Østerdalen og Nord-Østerdalen, samt Røros kommune. Siden 2015 har Elverum, Frøya, Orkland (tidligere Meldal) og senest Rindal kommune kjøpt seg inn i selskapet.

Bedriften har i dag 6 ansatte med svært god kompetanse innfor ulike fagfelt generelt og med lang erfaring i offentlige anskaffelser. I tillegg har medarbeiderne god kunnskap og erfaring i å bruke data som verktøy ved kontakt med oppdragsgivere og i gjennomføring av selve anskaffelsen.

Abakus as var en av de første som tok i bruk Mercell KGV ved offentlige anskaffelser.

De har fått utviklet en egen løsning for deling av dokumenter med sine kunder, Abashare, på de konkurranser de gjennomfører for dem.

Bakgrunn for eierskapet

Innenfor en del fagområder har kommunen ikke tilstrekkelig kompetanse vedr anskaffelser. Gjennom vårt eierskap i Abakus styrker kommunen sin kompetanse innenfor anskaffelser, fra utarbeidelse av kravspesifikasjoner, utlysning og evaluering av tilbud.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

Styrking av vår kompetanse, samt få adgang til å benytte selskapet i store/kompliserte anskaffelser.

ReMidt Næring AS

Hjemmeside: www.remidt.no

Nøkkelinformasjon

Frøya kommune har en eierandel på 7,31 % og balanserført verdi per 31.12.21 er på 7 310 NOK

Regnskap

Selskapet ble stiftet 16.12.2019, første driftsår er 2020.

NØKKELTALL	
Regnskap (i hele 1000,-)	2020
Driftsinntekter	191
Driftsresultat	-619
Resultat før skatt	1 969
Sum Eierdeler	13 266
Egenkapitalandel i %	48,00 %

Formål

Næringsutvikling knyttet til miljø- og gjenvinningsområdet, herunder oppkjøp av selskaper, eie aksjer i andre selskaper, fast eiendom og hva dermed naturlig står i forbindelse med det.

Selskapets samfunnsansvar

Være et innovativt miljøsekskap for de lovpålagte tjenestene innenfor miljø- og gjenvinningsområdet.

Bakgrunn for eierskapet

Selskapet ble etablert i kjølvannet av omdannelsen fra Hamos IKS til Remidt IKS fra 1.1.20. Gjennom å skille ut næringsaktiviteten fra de lovpålagte oppgavene i et eget selskap, kan eierne rendyrke næringsutviklingen knyttet til miljø- og gjenvinningssektoren.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

Det forventes at selskapet bidrar til å utfylle tjenestene til ReMidt IKS, uten at dette kommer i konflikt med de lovpålagte oppgavene som IKS'et har og er pålagt. Herunder bidra til å videreutvikle bærekraftige og miljørelaterte kommersielle tilbud og tjenester, som kommer eierne og eierkommunenens innbyggere og næringsliv til gode.

Midt-Norge 110-sentral IKS

Hjemmeside: www.mn110.no

Nøkkelinformasjon

Frøya kommune har en eierandel i selskapet på 1,53 %.

Regnskap tre siste år – Regnskapstall for 2020 er pt. ikke tilgjengelig

Regnskap	2019	2018	2017
Driftsinntekter	35077	39032	37594
Driftsresultat	-3641	3532	3219
Resultat før skatt	-3488	3726	3308
Sum eiendeler	85605	78351	73270
Egenkapital (%)	3,6%	6,4%	0,6%

Formål

Midt-Norge 110-Sentral har som primæroppgave å ta imot nødmeldinger, alarmere og kalle ut mannskaper, etablere samband og loggføre hendelser.

Selskapets samfunnsansvar

110 Sentralen står i direkte tilknytning til AMK (113) og Politiet (112) i Trøndelag. Sentralen tilfredsstilleralle offentlige krav til en nødalarmeringssentral. Sentralen har mottak av automatiske brannmeldinger fra næringseiendommer og offentlige bygg mm. Dette omfatter brann, gass, sprinkler, heisalarmer og nøkkelboks. Omfanget er på godt over 1400 objekter.

I tillegg har sentralen også:

- Innkalling av kriseberedskap for Trondheim kommune.
- Utalarmering av RVR- tjenesten til Trøndelag.
- Utalarmering av Røde Kors.
- Varsling - innkalling ved akutt forurensning

Bakgrunn for eierskapet

Ivareta kommunens innbyggere.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

Kommunen forventer at selskapet leverer de tjenestene som er avtalt. Det går på alarmer og bistå med sin kunnskap under operasjoner hvis nødvendig. Det forventes at selskapet yter opplæring til brannmannskapene ved bruken av teknisk utstyr og prosedyrer.

KonSek Trøndelag IKS

Hjemmeside: www.konsek.no

Nøkkelinformasjon

Selskapet eies av Trøndelag fylkeskommune og 27 kommuner i Trøndelag. Frøya kommune har en eierandel på 1,0 % og balanserført verdi per 31.12.21 er på 19 000 NOK

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL				
Regnskap (i hele 1000,-)	2018	2019	2020	
Driftsinntekter	9 687	10 845	8 260	
Driftsresultat	494	826	-657	
Resultat før skatt	536	948	-536	
Sum Eierdeler	10 272	11 623	10 936	
Egenkapitalandel i %	87,50 %	85,30 %	73,20 %	

Formål

Foretakets formål er å levere sekretariatstjenester for eierkommunenes kontrollutvalg i tråd med gjeldende lov og forskrift.

Selskapet kan kun drive annen virksomhet, herunder å danne andre selskaper og sammenslutninger, når dette har til hensikt å fremme hovedformålet.

Selskapets samfunnsansvar

Selskapet skal bidra til at kontrollutvalgenes medlemmer får god kjennskap til kontroll- og tilsynsområdet og kunnskap om ulike måter å utøve rollen på, slik at de best mulig kan ivareta funksjonen som kommunestyrets kontrollorgan.

Bakgrunn for eierskapet

Selskapet ble opprettet med bakgrunn i endringer i kommuneloven som medførte krav til ny organisering av sekretariatsfunksjonen til kontrollutvalg i kommunene. Fra 1.1.18 ble KonSek Trøndelag IKS opprettet (fusjon mellom KomSek Trøndelag og Kontrollutvalgssekretariatet Midt-Norge).

Frøya kommunes forventninger til selskapet

At driften av Konsek skjer i tråd med selskapsavtalen, økonomiplan og budsjett. Dessuten at driften er effektiv og i samsvar med kommunelovens forventninger til sekretariatsfunksjonen.

Nøkkelinformasjon

Eierne består av 17 kommuner i Trøndelag og Møre og Romsdal fylker. Frøya kommune har en eierandel på 3,9 % og balansert verdi per 31.12.21 er på 950 000 NOK.

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1 000,-)	2018	2019	2020
Driftsinntekter	127 332	135 850	317 678
Driftsresultat	-4 927	1 685	4 044
Resultat før skatt	-3 901	4 702	2 416
Sum eiendeler	169 261	177 027	360 528
Egenkapital (%)	36,20 %	36,60 %	27,87 %

Formål

På vegne av eierkommunene og i henhold til delegasjon å utføre den forvaltningsmyndighet og de oppgaver som eierkommuner har i tilknytning til innsamling, transport, behandling og omsetning av avfall/slam og alt som naturlig hører med til dette i eierkommunene, samt delta i eller etablere andre selskaper til utøvelse av virksomheten innenfor denne formålsangivelse. Selskapet kan også utføre forvaltningsoppgaver for eierkommune på andre områder.

Selskapets samfunnsansvar

Selskapet skal søke å redusere avfallsmengdene, utnytte ressursene i avfallet og behandle avfallet på en måte som fullt ut tilfredsstiller miljømessige krav som myndighetene stiller. Sørge for en økonomisk og miljømessig optimal håndtering av avfallet fra husholdningene. Selskapet skal ved deltagelse i egen innsamlings- og behandlingsselskap sørge for at det er et godt tilbud til næringslivet i alle eierkommunene.

Bakgrunn for eierskapet

Selskapet ble opprettet for å ha en mer effektiv og bærekraftig renovasjonsordning. Selskapet er et IKS hvor selvkostprinsippet er forutsetning for driften.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

At driften av ReMidt IKS skjer i tråd med selskapsavtale og vedtatte strategier, samt at selvkostprinsippet er et bærende element.

Det forventes også at selskapet bidrar til:

- det grønne skiftet, slik FN's bærekraftsmål beskriver
- å fremme gjenbruk og ombruk
- forbedringer i innbyggernes, næringslivets og kommunens adferd og holdninger knyttet til «bruk og kast»
- å redusere og reparere forsøplingen av havet og naturen.

Knyttet til dette så forventes det også at selskapet bidrar til etablering og utvikling av lokale servicepregede tilbud og arbeidsplasser.

Trondheim Havn IKS

Hjemmeside:

Nøkkelinformasjon

Frøya kommune har en eierandel på 0,09 %.

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1 000,-)	2018	2019	2020
Driftsinntekter	152 436	155 006	179 150
Driftsresultat	8 728	11 344	37 087
Resultat før skatt	7 736	17 571	40 676
Sum eiendeler	900 545	916 977	957 468
Egenkapital (%)	91,10 %	86,20 %	84,80 %

Formål

Selskapet har som formål å samordne og utvikle en effektiv, sikker og rasjonell havnevirksomhet innenfor samarbeidsområdet, samt sørge for sikkerhet og fremkommelighet i selskapets havner og deltakerkommunenes sjøområder. I tilknytning til dette skal Trondheim Havn på vegne av deltakerkommunene ivareta alle forvaltningsmessige og administrative oppgaver som etter Havne- og farvannsloven pålegger kommunene, samt håndheve de bestemmelser som etter Havne- og farvannsloven med forskrifter gjelder innenfor kommunenes sjøområder.

Bakgrunn for eierskapet

Kommunen gikk inn som eier etter av havnen på Nordhammervika ble en del av selskapet.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

Selskapet eies av flere kommuner og utøver sin virksomhet ut fra lover og regler, men også for i fellesskap tilpasse seg løpende utfordringer. Kommunens nye liggekai på Sistranda administreres av Trondheim Havn.

IKA Trøndelag IKS

Hjemmeside: www.ika-trondelag.no

Nøkkelinformasjon

38 kommuner i Trøndelag, 1 kommune i Hedmark samt Trøndelag fylkeskommune er eiere. Frøya kommune har en eierandel på 2,19 %.

Regnskap tre siste år – Regnskapstall for 2020 er pt. ikke tilgjengelig

Regnskap	2019	2018	2017
Driftsinntekter	23 956	20 919	17 873
Driftsresultat	1 582	149	-1 607
Resultat før skatt	1 140	381	731
Resultatgrad	4,76%	1,80 %	4,09 %
Sum egenkapital	9 926	8 640	8 314
Egenkapital (%)	40,8%	39,9 %	42,2 %

Formål

Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal kunne fungere som arkivdepot for eiernes papirbaserte og elektroniske arkiver og sørge for at materialet blir gjort tilgjengelig for offentlig bruk, forskning og andre administrative og kulturelle formål.

Selskapets samfunnsansvar

IKA Trøndelag skal:

- være en regional aktiv samfunnsinstitusjon, som er fremtidsrettet, kvalitetsbevisst og brukervennlig, både som rådgiver for kommunene, og som forvalter av kommunenes arkiver
- være en pådriver i arbeidet for å sikre og formidle helhetlig samfunnsdokumentasjon foreierkommunene
- arbeide for at arkiver fra eierne som har rettslig, forvaltningsmessig, kulturell- og historiskverdi blir samlet inn, tatt vare på og gjort tilgjengelig for allmennhetens bruk, forskning, kulturelle og administrative formål.

Bakgrunn for eierskapet

Medlemskap i selskapet ble vedtatt som en følge av innføring av ny arkivlov som ga kommunen et betydelig ansvar for å sikre det materialet som blir skapt i organisasjonen gjennom den daglige aktivitet.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

At driften av IKS Trøndelag IKS skjer i tråd med selskapsavtale og vedtatte strategier.

Revisjon Midt-Norge SA

Hjemmeside: www.revisjonmidtnorge.no

Nøkkelinformasjon

Selskapet eies av Trøndelag fylkeskommune og kommuner i Trøndelag, Nordmøre og Innlandet.

Frøya kommune har en eierandel på 1,07 % og balanserførte verdi per 31.12.21 er på 60 000 NOK.

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL						
Regnskap (i hele 1 000,-)		2018		2019		2020
Driftsinntekter		43 488		51 143		46 582
Driftsresultat		3 226		6 473		3 119
Resultat før skatt		3 449		6 584		3 664
Sum eiendeler		25 002		56 090		42 285
Egenkapital (%)		76,50 %		53,00 %		82,10 %

Formål

Foretaket skal drive revisjon av de kommuner og fylkeskommuner som har medlemskap i foretaket, i tråd med den til enhver tid gjeldende kommunelov. Foretaket skal fremme medlemmenes økonomiske interesser gjennom deres deltakelse i virksomheten. Foretaket forplikter seg til å dekke medlemmenes behov for revisjonstjenester, og medlemmene forplikter seg til å kjøpe hoveddelen av sine revisjonstjenester fra samvirkeforetaket.

Selskapets samfunnsansvar

Bidrar til forbedring. Med dette menes at Revisjon Midt-Norge skal være en samfunnsansvarlig revisor som bidrar effektivt til kommunenes kontroll- og tilsynsfunksjon. De skal være en uavhengig revisjonshenhet med høy kompetanse som bidrar aktivt til en bedre forvaltning i lokalsamfunn og allmennheten oppleves som et synlig kontrollorgan med høy integritet. De skal oppfattes som den til enhver tid best kvalifiserte til å utføre revisjon av kommunal virksomhet.

Bakgrunn for eierskapet

Revisjon Midt-Norge IKS ble opprettet med bakgrunn i endringer i kommuneloven som medførte endringer i oppgavefordelingen og organiseringen av revisjonens oppgaver samt faglige og økonomiske utfordringer i forhold til at kommunal revisjon kunne konkurransesettes. Formålet var også at kostnadene skulle reduseres innen 3 år ved at kommunenes honorarer skulle bli 10 % lavere fra 2004- nivå.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

Forventningene er at selskapet drives i henhold til det formål som fremkommer av selskapsavtalen, som er å utføre revisjon i og ha tilsyn med de deltagende kommuner i henhold til gjeldende lovverk. Kommunens behov for revisjonstjenester endres i takt med den utvikling som skjer i kommunene.

Kommunen har et behov for nærhet i det daglige for å sikre at kommunens regnskaper og drift skjer i samsvar med lov og regelverk, men også i samsvar med de samme strategiområder som revisjon har. Som eier av selskapet har Frøya kommune forventninger om at selskapet bidrar i enda sterkere grad med sin kompetanse, også gjennom opplæring.

Stiftelsen Halten Nekolai Dahls Minne

Hjemmeside:

Nøkkelinformasjon

Frøya kommunes balanserført verdi per 31.12.21 er på 300 000 NOK

Regnskap tre siste år

NØKKELTALL			
Regnskap (i hele 1000,-)	2018	2019	2020
Driftsinntekter	682	922	616
Driftsresultat	-485	-334	-361
Resultat før skatt	-312	-259	-413
Sum Eierdeler	4319	4076	3768
Egenkapitalandel i %	96,90 %	96,30 %	95,90 %

Formål

Stiftelsens primære formål er å forvalte eiendommene på fiskeværet Halten som firmaet Nekolai Dahl ved Torstein Erbo donerte til stiftelsen. Stiftelsen skal bidra til å utvikle øygruppen og fiskeværet Halten til et levende og aktivt kystkulturminne, samt legge til rette slik at historisk og ny viten kan formidles og utvikles.

Bakgrunn for eierskapet

Stiftelsen ble opprettet i 1991 for å eie og ivareta fiskeværet Halten med øyer/eiendommer som firmaet Nekolai Dahl donerte. Frøya kommune ser verdien i at værrområdene bevares og ga derfor sin støtte.

Frøya kommunes forventninger til selskapet

Stiftelsen drives ut i fra sine forutsetninger på en tilfredstillende måte, og gjennom stiftelsens medlemmer og råd har det skjedd en utvikling på Halten med økt tiltrekking av besøkende. Det er lav økonomisk risiko for Frøya kommune vedrørende driften av Stiftelsen Halten NDM. Stiftelsen representerer verken vesentlige investeringer eller omsetning for Frøya kommune. Likevel representerer Halten store kulturelle verdier som Frøya kommune har interesse av å ivareta og sørge for å bli utviklet og tilkjennegjort for en større del av befolkningen, ikke minst i øyregionen.

Grønnskag borettslag

Status:

Frøya kommune eier 2 av 18 leiligheter. Frøya kommunes bokførte verdi per 31.12.21 er på 265 000 NOK.

Storheia borettslag

Status:

Frøya kommune eier 2 av 16 leiligheter. Frøya kommunes bokførte verdi per 31.12.21 er på 745 500 NOK.

Sistranda borettslag

Status:

Frøya kommune eier 3 av 20 leiligheter. Frøya kommunes bokførte verdi per 31.12.21 er på 150 300 NOK.

Vedlegg

1. TO DO – liste for ordfører i selskaper med aktivt eierskap

Ordførers rolle:

- er kommunens eierrepresentant i selskaper/enheter/foretak som er heleid av kommunen.
- er kommunens eierrepresentant i alle selskaper/enheter/foretak som eies sammen med andre, med mindre vedtektene fastsetter noe annet.
- er eierrepresentant i eiermøter.
- kan delegere representasjonsretten til varaordfører, kommunedirektør eller annen representant for kommunen.

TO DO – liste for ordfører i selskaper med aktivt eierskap	Interkommunale selskaper (IKS)	Egeneide aksjeselskaper (AS)	Aksjeselskaper (AS)	Stiftelser	Samvirkeforetak og andre enheter
Valgkomite	Søke å få inn representere fra Frøya		Søke å få inn representere fra Frøya	Søke å få inn representere fra Frøya	Søke å få inn representere fra Frøya
Årsrapport	Gjennomgang i eierutvalget	Gjennomgang i eierutvalget	Gjennomgang i eierutvalget	Gjennomgang i eierutvalget	Gjennomgang i eierutvalget
			Kjøpe seg opp/selge seg ned/ut		
	Fremme konkrete strategier, tiltak, eierstyring, mm.		Fremme konkrete strategier, tiltak, eierstyring, mm.	Fremme konkrete strategier, tiltak, eierstyring, mm.	Fremme konkrete strategier, tiltak, eierstyring, mm.
Nye selskap	Størrelse på eierandel		Inn på eiersiden	Inn på eiersiden	Inn på eiersiden
Styreverv	Hvem bør fremmes/være med? Fokus på sammensetning og kompetanse	Hvem bør fremmes/være med? Fokus på sammensetning og kompetanse	Hvem bør fremmes/være med? Fokus på sammensetning og kompetanse	Hvem bør fremmes/være med? Fokus på sammensetning og kompetanse	Hvem bør fremmes/være med? Fokus på sammensetning og kompetanse
Generalforsamling	Saksliste omdeles administrativt/politisk	Saksliste omdeles administrativt/politisk	Saksliste omdeles administrativt/politisk	Saksliste omdeles administrativt/politisk	Saksliste omdeles administrativt/politisk
	Realitetsbehandle sakslisten?	Realitetsbehandle sakslisten?	Realitetsbehandle sakslisten?	Realitetsbehandle sakslisten?	Realitetsbehandle sakslisten?
	Stille i generalforsamlingen/	Stille i generalforsamlingen/	Stille i generalforsamlingen	Stille i generalforsamlingen/	Stille i generalforsamlingen/